Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	29C/296/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8115218052
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Diana Vlčková
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2017:8115218052.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcov: X/ C. I., O.. C., L.. X.X.XXXX, P. J. T. XX, X/ B. I., L.. XX.X.XXXX, P. J. T.Š. XX, X/ C. I., L.. XX.X.XXXX, P. J. T. XX, všetci žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Alexandrom Farkašovským, advokátom so sídlom Pri Jazdiarni 1, 040 01 Košice p r o t i žalovanému: DREVAN s.r.o., so sídlom Ku Surdoku 25/C, 080 01 Prešov, IČO: 36 445 274, v konaní o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch takto

r o z h o d o l :

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1.rade 8.000 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

II. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 2.rade 5.000 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

III. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 3.rade 5.000 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

IV. v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

V. vo vzťahu žalobkyne v 1.rade a žalovaného p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36 %,

VI. vo vzťahu žalobkyne v 2.rade a žalovaného p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %,

VII. vo vzťahu žalobcu v 3.rade a žalovaného p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia žalobou doručenou súdu dňa X.X.XXXX sa voči žalovanému domáhali zaplatenia nemajetkovej umy každý vo výške 25.000 Eur, vrátane náhrady trov konania z dôvodu úmrtia Q. I., L.. X.X.XXXX (syna žalobkyne v 1.rade a súrodenca žalobcov v 2. a 3.rade) pri pracovnom úraze u žalovaného, čo sa negatívne prejavilo v ich osobnom a rodinnom živote.

2. Podľa správy z pitvy z XX.X.XXXX pri pracovnom úraze dňa X.X.XXXX utrpel zranenia a to pomliaždenie a rozdrvenie mozgu pri viacnásobných zlomeninách lebečnej klenby a spodiny, na následky ktorých zomrel. Išlo o násilné úmrtie privalením padajúcich dosiek.

3. Podľa protokolu z Inšpektorátu práce Prešov zo dňa XX.X.XXXX bolo konštatované, že zamestnávateľ (žalovaný) porušil povinnosť v zmysle ust. § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 124/2006 a to tým, že nebola dodržaná bezpečnostná úroveň v zmysle článku 3. 2. STN XXXXXX:XXXX nevypracovaním miestneho prevádzkového poriadku s bezpečnostnými opatreniami pri skladovej manipulácií v čase príjmu, uskladnenia, vyskladnenia a výdaja materiálu, vrátane organizácie kontroly, školenia a preskúšania pracovníkov. Zároveň porušil svoju zákonnú povinnosť tým, že poškodenému ako pracovníkovi pracujúcemu v skladovacom priestore nepridelil účinný osobný ochranný pracovný prostriedok a pri prijatí do zamestnania ho zrozumiteľne a preukázateľne neoboznámil s právnymi a inými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na základe uvedeného, je možné preto dospieť k záveru, že ak by žalovaný ako zamestnávateľ vyššie spomenuté nedostatky odstránil, nemuselo dôjsť k pracovnému úrazu a smrti poškodeného Q. I..

4. Žalobcovia sa z uvedeného incidentu dodnes nevedia spamätať, pričom ide o zásah, ktorý nemožno žiadnym spôsobom obnoviť a absolútne zamedzil ďalšiemu vytváraniu citových väzieb zomrelého a žalobcov. Keďže došlo k zásahu do ich osobnostných práv, jediným prostriedkom čiastočného zmiernenia psychickej bolesti a traumy je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože už nemožno žiadnym spôsobom odčiniť dopady tragickej udalosti, ku ktorej došlo.

5. Zo strany žalobcov došlo k snahe o mimosúdne vyriešenie sporu, avšak žalovaný pri komunikácii so žalobcom v 3.rade prejavil síce záujem odškodniť žalobcov, avšak podľa nich neprimeranou sumou v celkovej výške 10.000 Eur.

6. V tomto prípade je existencia závažnej ujmy zreteľne preukázateľná, nakoľko nebohý predstavoval v rodine žalobcov oporu v podobe najstaršieho syna a súrodenca a jeho strata v nich vyvolala nenapraviteľný citový a psychický bôľ a má za následok aj zníženú kvalitu života.

7. Súčasne uviedli, že do dnešného dňa nedošlo zo strany žalovaného k žiadnemu ospravedlneniu, satisfakcii alebo podpore znášania následkov takejto traumy.

8. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Konateľ spoločnosti žalovaného označil za nepravdivé tvrdenie žalobcov, že nedošlo k žiadanému ospravedlneniu alebo satisfakcii. Rodine nebohého Q. I. vyjadril hlbokú ľútosť a ospravedlnenie, ktoré nebolo len osobné, ale aj verejné na jeho pohrebe pred celým smútočným zhromaždením. Pokiaľ ide o finančnú pomoc, týmto podaroval truhlu maximálnej kvality a tiež poskytol financie na zabezpečenie pohrebných nákladov, teda týmto poskytol plnenie v celkovej výške 1.600 Eur. Za podstatnú príčinu pracovného úrazu nebohého označil skutočnosť obsahu alkoholu v jeho krvi v čase pracovného úrazu, čo vyplynulo zo správy o pitve poškodeného a bol uvedený ako jeden z nedostatkov v príčinnej súvislosti k vzniku pracovného úrazu v protokole inšpektorátu práce.

9. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcov, popretí skutkových tvrdení žalovaných, výsluchom strán sporu, svedka C.. C. T., správou u pitvy, protokolom Inšpektorátu práce Prešov, dohodou o pracovnej činnosti, záznamovou knihou, prevádzkovo-pracovným poriadkom pre manipulačno - sklad dreva, smernicou pre poskytovanie osobných ochranných prostriedkov, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

10. Nebohý Q. I. uzatvoril so žalovaným dňa XX.X.XXXX podľa § 228 a nasledujúcich Zákonníka práce dohodu o pracovnej činnosti na obdobie od 24.4.2012 do 31.12.2012 s uvedením druhu práce a to práce stolárske.

11. Podľa bodu 4. dohody o pracovnej činnosti, zamestnanec svojím podpisom potvrdil, že bol oboznámený s predpismi BOZPO.

12. Dňa 4.X.XXXX L. Q. I. prišiel do práce o 6.30 hod. V tento deň mal prísť kamión s drevotrieskovými dielcami používanými na výrobu rakiev. Pred príchodom kamiónu poškodený vykonával prácu v dielni a po jeho príchode asi o 7.30 - 7.45 hod. majster G. K. určil poškodeného a B. J. na vykladanie návesu kamióna. Pri vykladaní paliet s drevotrieskovými dielcami z návesu kamióna pomocou vysokozdvižného vozíka DESTA DV 32 A došlo k pádu drevotrieskových dosák na poškodeného, ktorý vystúpil z vysokozdvižného vozíka, prišiel k ložnej ploche návesu kamióna a naklonil sa do medzery medzi naložené palety za účelom podloženia hranola medzi vidlicu vysokozdvižného vozíka a práve vykladanú

paletu. Pri páde dosiek z hornej palety vedľajšieho radu paliet došlo k poraneniu hlavy menovaného, ktoré bolo nezlučiteľné so životom.

13. Podľa správy o pitve (Č.. B.. XXX) bezprostrednou príčinou smrti poškodeného bolo pomliaždenie a rozdrvenie mozgu pri viacnásobných zlomeninách lebečnej klenby a spodiny, teda išlo o úmrtie násilné privalením padajúcich dosiek. Vyšetrením krvi odobratej pri pitve metódou plynovej chromatografie bola zistená v krvi poškodeného koncentrácia etylalkoholu 0,35 ‰.

14. Protokolom Inšpektorátu práce Prešov zo dňa XX.X.XXXX G. Č.: W.-XX-XX-X.X/P-I.-XX boli konštatované nedostatky v príčinnej súvislosti s udalosťou pracovného úrazu poškodeného zo strany poškodeného porušením povinnosti uvedenej v ust. § 12 ods. 2 písm. k) zák. č. 124/2006 Z.z. jeho nástupom do práce pod vplyvom alkoholu, ako aj porušenia ust. § 12 ods. 2 písm. c) bod 2 citovaného zákona, že ako odborne spôsobilý pracovník pri vykladaní návesu kamióna použil nebezpečný pracovný postup (po zistení, že horná paleta uložená v 4. rade paliet na ložnej ploche návesu je nestabilná, pokračoval vo vykladaní ďalších paliet a nevykonal potrebné opatrenia na to, aby nedošlo k zosunutiu materiálu z tejto palety, resp. nezabezpečil preloženie materiálu uloženého na tejto palete na inú paletu), ktorý bol v rozpore s poznatkami, ktoré boli súčasťou vedomostí a zručností v rámci jeho získanej odbornej spôsobilosti ako držiteľa preukazu na obsluhu vysokozdvižného vozíka.

15. Zo strany žalovaného bolo konštatované porušenie povinnosti v zmysle § 6 ods. 1 písm. l) zák. č. 124/2006 Z.z. nevypracovaním miestneho prevádzkového poriadku, ktorý mal obsahovať aj bezpečnostné opatrenia pri skladovej manipulácií v čase príjmu, uskladnenia, vyskladnenia a výdaja materiálu, nakoľko žalovaným predložený pracovný poriadok označený manipulačno - sklad dreva sa vzťahuje na skládku dreva pri jeho ťažbe, resp. pri jeho spracovaní na píle, ale nie na manipuláciu s manipulačnými jednotkami - paletami za pomoci vysokozdvižného vozíka.

16. Ďalej bolo konštatované, že porušil ust. § 6 ods. 2 písm. b) zák. č. 124/2006 Z.z. nepridelením účinného osobného ochranného pracovného prostriedku poškodenému podľa posúdenia rizík skladovanie - skladovací priestor, porušenie ust. § 7 ods. 1 písm. a) a ods. 3 citovaného zákona neoboznámením poškodeného pri prijatí do zamestnania dňa XX.X.XXXX s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti ochrany zdravia pri práci a so zásadami bezpečného správania na pracovisku, ktoré bolo realizované dňa XX.XX.XXXX.

17. Ďalej bolo konštatované porušenie povinnosti žalovaného podľa § 6 ods. 1 písm. d) citovaného zákona tým, že pre vykládku kamióna dňa X.X.XXXX nevykonal potrebné opatrenia, aby pracovný prostriedok poskytnutý zamestnancovi na používanie, bol na príslušnú prácu vhodný alebo prispôsobený tak, aby bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca a to nevybavením vysokozdvižného vozíka dlhšími vidlicami vhodnými na manipuláciu s paletami o rozmeroch 2 x 0,8 m, ako aj porušenie povinnosti podľa § 6 ods. 2 písm. a) citovaného zákona nevypracovaním zoznamu pre poskytovanie OOPP aj v predmete posúdenia rizík a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného pomeru a pracovného prostredia pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami.

18. Poškodený podľa registračného listu zamestnanca (č. l. XXX) pracoval u žalovaného v období M. X.X.XXXX K. XX.X.XXXX, M. X.XX.XXXX K. XX.X.XXXX, M. X.X.XXXX K. XX.XX.XXXX, M. XX.XX.XXXX K. XX.X.XXXX, M. X.XX.XXXX K. XX.X.XXXX, M. XX.X.XXXX K. XX.X.XXXX, M. XX.X.XXXX K. XX.XX.XXXX S. M. XX.X.XXXX do dňa jeho úmrtia. Zároveň podľa preukazu obsluhy motorových vozíkov (č. l. XXX) bol poškodený osobou oprávnenou viesť vysokozdvižný vozík počnúc dňom XX.X.XXXX.

19. Žalovaný pre účely šetrenia pracovného úrazu predložil smernicu pre poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (č. l. XXX), ktorý obsahoval zoznam profesii pre prideľovanie a poskytovanie hygienických a dezinfekčných prostriedkov a to kuriča, stolára, technika, montážnika drevených dielcov, lakovača - natierača, referenčného vozidla a administratívnych prác. Ďalej bol predložený prevádzkovo - pracovný poriadok pre manipulačno - sklad dreva, obsahom ktorého podľa článku 2. bola povinnosť používania ochrannej prilby pri práci viazača, rozopínaní, skladaní a nakladaní nákladu, pri manipulácii s bremenami nad úrovňou ramien a všade tam, kde je nebezpečenstvo pádu bremien zhora.

20. Podľa záznamu o poskytnutých osobných ochranných pracovných prostriedkov ako osobného vybavenia poškodenému boli naposledy tieto poskytnuté dňa XX.X.XXXX.

21. Podľa záznamovej knihy poučenie žalovaného o BOZPO bolo realizované dňa XX.XX.XXXX.

22. Žalobkyňa v 1.rade uviedla, že nebohý syn s nimi žil v spoločnej domácnosti až do svojej smrti a pomáhal im osobne, ale aj finančne. Keďže sa s jeho smrťou nevie zmieriť, pre depresívne stavy sa lieči v psychiatrickej ambulancii. Mesačne jej prispieval na domácnosť sumou 100 až 150 Eur a ako stolár vyrábal a opravoval nábytok do domácnosti. Poprela, aby konateľ žalovaného nad smrťou jej syna prejavil ľútosť a poskytol akékoľvek finančné prostriedky v súvislosti s nákladmi na pohreb. Za života syna bol jej život veselší a šťastnejší a napriek tomu, že pred jeho smrťou nepracovala, mali sa aj po materiálnej stránke lepšie.

23. Žalobkyňa v 2.rade uviedla, že s nebohým bratom mali veľmi harmonický vzťah. Po jeho smrti prežila hlbokú psychickú traumu, ktorá si vyžiadala liečenie v psychologickej ambulancii. Chýba jej ako človek, ktorý bol plný optimizmu a vedel ju podporiť, a preto jeho strata je pre ňu nenahraditeľná. Do 19. roku veku bola s nebohým bratom v dennom kontakte a to aj v čase, kedy určitý čas žila v spoločnej domácnosti s priateľom, do ktorej im vyrobil drevený nábytok. Poprela, aby deň pred pracovným úrazom požíval brat alkoholické nápoje, keďže v tomto smere bol veľmi svedomitý.

24. Žalobca v 3.rade taktiež poukázal na svoj harmonický vzťah s bratom, ktorý bol jeho vzorom a v súčasnej dobe už tak blízkeho človeka nemá. Podporoval ho finančne zaplatením nákladov na vodičský preukaz, zakupovaním desiat a školských pomôcok v čase, kedy už boli ich rodičia rozvedení. Významným spôsobom zabezpečoval aj rodinu, lebo chceli žiť iba zo svojich príjmov a nie sa neprimerane zadlžovať. Brat mu chýba dennodenne, keďže vždy mu vedel poradiť, nasmerovať ho na správnu cestu a veľa ho naučil o práci s drevom. Chýba mu bežné potľapkanie po pleci alebo pochvala za dobre vykonanú prácu, keďže nebol iba bratom, ale aj jeho najlepším kamarátom. Taktiež poprel, aby pred úrazom požíval akékoľvek alkoholické nápoje. Príčinou rozvodu manželstva rodičov bol alkoholizmus otca, preto si s bratom sľúbili, že sa nikdy nestanú závislými od alkoholu. Uviedol, že konateľ spoločnosti žalovaného nad smrťou brata vyjadril hlbokú ľútosť, zabezpečil rakvu a odovzdal sumu 700 Eur ako náklady na pohreb, čo však matke nepovedal. V súčasnej dobe žije v podnájme a jeho finančný príjem nepostačuje na to, aby akoukoľvek sumou prispieval matke na jej domácnosť.

25. Žalobcovia zhodne uviedli, že výšku požadovanej nemajetkovej umy považujú za primeranú s poukazom na okolnosti úmrtia ich syna a brata.

26. Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že rodine Q. I. po jeho smrti vyjadril nielen osobne ľútosť nad jeho stratou, ale aj verejne pred smútočným zhromaždením. Daroval im rakvu a na náklady smútočného obradu odovzdal sumu 700 Eur. V čase pohrebu žalobkyni v 1.rade odovzdal ďalšiu sumu 100 Eur. Nebohý Q. I. sa k nemu opakovane ako k zamestnávateľovi vracal po svojom pôsobení v zahraničí, a preto nie je možné konštatovať, aby využíval alebo zneužíval pracovnú silu. Každému zamestnancovi vyplácal mzdu riadne a včas. S nebohým mali nadštandardné vzťahy a bral ho ako svojho syna. Opakovane mu finančne vypomáhal, naposledy pôžičkou vo výške 400 Eur poskytnutou krátko pred jeho smrťou, ktorej vrátenia sa po jeho smrti od pozostalých nedomáhal. Nebohého zamestnanca považoval za vysokokvalifikovaného pracovníka, ktorý bol držiteľom vodičského preukazu na vysokozdvižný vozík a vedel, že musí použiť prilbu, ktorá bola jeho súčasťou. Pravidelne kontroloval zamestnancov na prítomnosť alkoholu a pri pozitívnom výsledku dotknutý zamestnanec musel opustiť pracovisko s pokutou vo výške 100 Eur. Z predložených záznamov o vykonaní dychovej skúšky u zamestnancov na pracovisku súd nezistil, aby takáto dychová skúška bola vykonávaná u nebohého Q. I..

27. Štatutárny zástupca žalovaného ďalej uviedol, že pri telefonickom rozhovore so žalobcom v 3.rade súhlasil s vyplatením sumy 3.500 Eur, avšak nie z pocitu viny, ale zo súcitu s pozostalými, o ktorých vedel, že sú sociálne slabšou rodinou.

28. Z predložených správ psychiatrickej ambulancie súd zistil, že žalobkyňa v 2.rade je v tejto evidovaná od marca r. 2009, naposledy vyšetrená v máji 2012. Pred štyrmi rokmi po pracovnom úraze jej zahynul brat a podaním žaloby na odškodné, sa jej vrátili spomienky na bratovu smrť, je precitlivená a

podráždená, plače, má problémy so spánkom, cíti smútok. Bola jej diagnostikovaná depresívna porucha a organická porucha osobnosti.

29. Zároveň súdu bolo predložené potvrdenie psychiatrickej ambulancie, že žalobkyňa v 1.rade bola na vyšetrení 2-krát po smrti syna v r. 2012 kvôli zlému psychického stavu.

30. Svedok C.. C. T. uviedol, že je súdnym lekárom a pôsobí ako primár súdneho lekárstva v Prešovskej nemocnici a jeho úlohou bolo vykonať súdnu pitvu po úmrtí poškodeného Q. I. so zistením príčiny úmrtia a prítomnosti toxických látok a etanolu. Vyšetrenie krvi na prítomnosť alkoholu bolo zisťované metódou plynovej chromatografie, pričom výsledok tohto vyšetrenia je presný. Tento by bol skreslený iba za predpokladu nástupu hniloby, čo v danom prípade preukázané nebolo. Množstvo alkoholu uvedené v správe zo súdnej pitvy je stav jeho koncentrácie v čase smrti. Množstvo alkoholu v čase pracovného úrazu poškodeného by bolo možné zistiť iba spätným prepočtom, keďže u človeka dochádza k odbúravaniu alkoholu za hodinu od 0,12 do 0,2 ‰ za hodinu. Z uvedeného teda vyplýva, že v čase pracovného úrazu mal množstvo alkoholu buď 0,12 x 4 + 0,35 ‰ alebo 0,2 x 4 + 0,35 ‰. Nebohý v čase úrazu tak mohol mať v krvi 0,83 až 1,15 ‰ alkoholu v krvi, a teda možno konštatovať, že bol v stave podnapitosti alebo ľahkej opitosti. V takomto stave podľa svetových trendov nie sú uvedené osoby schopné bezpečne riadiť motorové vozidlo, t. j. od hodnoty 0,8 ‰ a od hodnoty 1,0 ‰ majú mierne zníženú súdnosť, pozornosť, zvýšenú sebadôveru, predlženú reakčnú schopnosť s možnosťou nesprávneho riešenia vzniknutej situácie.

31. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

32. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

33. Podľa § 195 Zákonníka práce v znení účinnom k 4.7.2012, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.
Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.
Pracovný úraz nie je úraz, ktorý zamestnanec utrpel na ceste do zamestnania a späť.
Za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bol postihnutý. Choroby z povolania sú choroby uvedené v právnych predpisoch o sociálnom zabezpečení (zoznam chorôb z povolania), ak vznikli za podmienok v nich uvedených.
Zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosti nezbaví podľa § 196 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/20160618?ucinnost=4.7.2012>.

34. Podľa § 196 Zákonníka práce v znení účinnom k 4.7.2012, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že
a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo

b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škode zabrániť.
Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že
a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,
b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,
c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyseľne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.
Ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.
Pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a zdravie iných.
Za ľahkomyseľné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

35. Podľa § 8 zák.č. 461/2003 v znení účinnom k 4.7.2012, pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré
a) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,26) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012>
b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.
Choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012>, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012>
a) zamestnancovi zamestnávateľa podľa § 16 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh,
b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.
Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu.
Plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je
a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a
c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.
V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je
a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,27) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> stravovanie, ošetrenie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),

b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrenie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,
c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehlbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa, vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborovej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,
d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte28) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> alebo v priamej súvislosti s ňou.
V priamej súvislosti s činnosťou fyzických osôb uvedených v § 17 ods. 2 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20170401?ucinnost=4.7.2012> sú úkony potrebné na výkon tejto činnosti a zvyčajné úkony počas tejto činnosti; odsek 5 písm. a) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.
Pracovný úraz a choroba z povolania nie je služobný úraz a choroba z povolania, ktoré vznikli pri výkone služby policajta a profesionálneho vojaka alebo v súvislosti s nimi.

36. Podľa § 6 zák. č. 124/2006 Z.z. v znení účinnom k 4.7.2012, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný
a) vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôsobovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,
d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
e) zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
f) odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,
g) nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraviu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,
h) v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov,
1. prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie,
2. vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
i) určovať bezpečné pracovné postupy,
j) určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,
k) písomne vypracovať, pravidelne vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov a na zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>,
l) vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
m) vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk
1. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,

2. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
3. zakázaných mladistvým zamestnancom,
n) viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci päť rokov odo dňa, keď bol v nich vykonaný posledný záznam, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
o) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav, najmä na výsledok posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu,6aa) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> schopnosti, na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, najmä výsledku posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnostiam, na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
p) zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
q) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu podľa § 26 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> vrátane lekárskych preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci,6a) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> a to v pravidelných intervaloch s prihliadnutím na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiada,
r) dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u
1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
3. osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,
s) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,7) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>
t) nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.
Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný
a) vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,
b) bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,
c) udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.
Zamestnávateľ je povinný bezplatne
a) poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv,8) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,
b) zabezpečovať zamestnancom pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny.
Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 6 písm. a) až c) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>.
Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.9) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je zamestnávateľ povinný písomne informovať preventívne a ochranné služby (§ 21 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>) o zamestnávaní zamestnanca na určitú dobu a o zamestnávaní zamestnanca k nemu dočasne prideleného podľa osobitného predpisu.9a) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>
Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.
Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.
Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> a § 22 ods. 8 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> sú povinní zabezpečiť vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.
Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
Náklady spojené so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

37. Podľa § 7 zák. č. 124/2006 Z.z. v znení účinnom k 4.7.2012, zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca
a) s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,10) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,
b) s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,
c) so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.
Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk podľa § 6 ods. 1 písm. m) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>.
Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.
Obsah oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôsobené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva roky, ak právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú kratší čas.
Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktickej časti výchovy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť“) sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.
Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov10a) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o
a) nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
b) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
c) opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,

d) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce11) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> alebo orgánmi dozoru,12) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>
e) pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.
Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 6 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom (ďalej len „odborný zamestnanec“) na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>).

38. Podľa § 12 zák. č. 124/2006 Z.z. v účinnom znení, zamestnanec má právo
a) prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
b) odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.
Zamestnanec je povinný
a) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
b) spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,
c) vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s
1. návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
2. poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
d) obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonávanie osvedčenie alebo preukaz a ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo vykonávanie činnosti,
e) náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
f) používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
g) dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,
h) zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalosti,
i) podrobiť sa lekárskym preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci6a) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012>,
j) oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi alebo autorizovanému bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
k) nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,
l) podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy,14) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20160102?ucinnost=4.7.2012> aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
m) dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,

n) zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch.
Zákaz požívať alkoholické nápoje na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk sa nevzťahuje na zamestnanca, u ktorého je výnimočne požívanie alkoholických nápojov súčasťou plnenia pracovných úloh alebo je s plnením týchto úloh zvyčajne spojené.
Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa primerane vzťahujú na štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, a na fyzickú osobu, ktorá je zamestnávateľom, ak vykonávajú prácu osobne, a ustanovenia odseku 2 písm. a) až m) a odseku 3 sa primerane vzťahujú aj na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.
Vedúci zamestnanec je povinný nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu vedúcemu zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec jeho pracovných povinností.

39. Súčasťou práva na súkromie, je právo na rodinný život. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, teda ide o ujmu nemajetkovú postihujúcu inú ako majetkovú sféru osobnosti, ku ktorej nepochybne patrí aj ujma emocionálna.

40. Žalobcovia opierali uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej umy o tvrdenie, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného došlo k zásahu do ich súkromia, ktorého súčasťou je aj právo rozvíjať a vytvárať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami, osobitne vzťahy na báze emocionálnej, teda vzťahy medzi príslušníkmi rodiny budované na citovo silných vzájomných väzbách. Konaním žalovaného pritom podľa žalobcov došlo k deštrukcii všetkých vybudovaných citových väzieb a tým k neoprávnenému zásahu do práva na ich súkromný a rodinný život ako pozostalých.

41. Aby bolo možné hovoriť o zásahu do súkromia určitej osoby usmrtením inej osoby, musí medzi dotknutou a zomrelou osobou preukázateľne existovať kvalifikovaný, konkrétny blízky osobný citový vzťah. Len v prípade takéhoto vzťahu totiž prichádza do úvahy násilné pretrhnutie (deštrukcia) vybudovaných citových väzieb dotknutej osoby, a len v takomto prípade môže predstavovať konanie pôvodcu zásahu v tomto zmysle zásah do jej súkromia.

42. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania možno konštatovať, že v prípade žalobcov tu silné citové väzby medzi nimi a zomrelým synom a bratom existovali. Je síce pravdou, že exaktne nemožno existenciu citového vzťahu ako takého dokazovaním prostredníctvom výsluchu strán sporu, prípadne svedkov zistiť. Možno však skutkovo ustáliť formálne právnym poriadkom zakotvený status (manželstvo a príbuzenstvo predkov a potomkov), pri ktorom sa bez ďalšieho predpokladá blízky citový vzťah, ako aj na ďalšie skutkové okolnosti, z ktorých možno bezpečne usudzovať, že takýto vzťah tu existuje, napr. spoločné bývanie, absencia problémoch vo vzťahoch, spoločné aktivity a pod.

43. Z okolností ustálených vykonaným dokazovaním je zrejmý blízky vzťah medzi žalobcami a zosnulým synom a bratom. Okrem silného citového puta a absencie nezhôd medzi nimi možno poukázať na to, že ako najstarší syn a brat po rozvode rodičov, prevzal úlohu hlavy rodiny, ktorú nielen významným spôsobom finančne podporoval, ale bol aj oporou pozostalých.

44. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by existenciu popísaného blízkeho vzťahu žalobcov so zomrelým, čo len sčasti spochybňovali a v tomto smere neprezentoval žiadne námietky ani žalovaný.

45. Pri existencii úzkych citových väzieb medzi žalobcami a ich synom a bratom, ktoré existovali pred ich úmrtím možno konštatovať, že jeho smrťou pri pracovnom úraze došlo k okamžitému a násilnému pretrhnutiu týchto úzkych väzieb. Je nepochybné, že nebohý Q. I. pracoval u žalovaného na základe dohody o pracovnej činnosti uzatvorenej dňa XX.X.XXXX L. M. M. XX.X.XXXX K. XX.XX.XXXX na výkon stolárskych prác.

46. Dňa X.X.XXXX pri vykladaní paliet s drevotrieskovými dielcami z návesu kamióna pomocou VZV DESTA DV 32 A na pracovisku žalovaného došlo k pádu drevotrieskových dosák na poškodeného Q. I., ktorý vystúpil z vysokozdvižného vozíka, prišiel k ložnej ploche návesu kamióna a naklonil sa do medzery medzi naložené palety za účelom podloženia hranola medzi vidlicu vysokozdvižného vozíka a práve vykladanú paletu. Pri páde dosiek z hornej palety vedľajšieho radu paliet došlo k poraneniu hlavy menovaného, ktoré bolo nezlučiteľné so životom.

47. Na základe uvedených skutočností, preto súd dospel k jednoznačnému záveru, že u poškodeného ako zamestnanca pri plnení pracovných úloh došlo k jeho úmrtiu násilným, krátkodobým pôsobením vonkajších príčin, a to privalením drevotrieskovými doskami, teda k jeho úmrtiu došlo následkom pracovného úrazu.

48. Z protokolu Inšpektorátu práce Prešov nesporne vyplynulo porušenie povinností na strane nebohého zamestnanca, ako aj zamestnávateľa v príčinnej súvislosti s uvedeným pracovným úrazom.

49. Na strane nebohého zamestnanca Q. I. bolo konštatované porušenie povinnosti podľa § 12 ods. 2 písm. k) zák. č. 124/2006 Z.z. a to nastúpením do práce pod vplyvom alkoholu, ako aj § 12 ods. 2 písm. c) bod 2. citovaného zákona, že ako odborne spôsobilý pracovník pri vykladaní návesu kamiónu použil nebezpečný pracovný postup, ktorý bol v rozpore s poznatkami získanými odbornou spôsobilosťou ako držiteľa preukazu na obsluhu vysokozdvižného vozíka.

50. Na strane žalovaného boli konštatované nedostatky porušenia ust. § 6 ods. 1 písm. d), písm. l), ods. 2 písm. a, b) a § 7 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zák. č. 124/2006 Z.z. a to nevypracovanie miestneho prevádzkového poriadku, ktorý má obsahovať bezpečnostné opatrenia pri skladovej manipulácii v čase príjmu, uskladnenia, vyskladnenia a výdaja materiálu s tým, že predložený prevádzkovo-pracovný poriadok pre manipulačný sklad dreva sa vzťahuje iba na skládku dreva pri jeho ťažbe, resp. skládke dreva, pri jeho spracovaní na píle, ale nie na manipuláciu s manipulačnými jednotkami, teda paletami za pomoci vysokozdvižného vozíka; ďalej nepridelením účinného osobného ochranného pracovného prostriedku poškodeného zamestnanca, jeho neoboznámením s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; neprispôsobenia pracovného prostriedku poskytnutého zamestnancovi na jeho používanie na príslušnú prácu tak, aby bola zaistená jeho bezpečnosť a ochrana zdravia - nevybavením vysokozdvižného vozíka s dlhšími vidlicami a nevypracovaním zoznamu pre poskytovanie OOPP, ktorý by bol spracovaný na základe posúdenia rizík a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami.

51. V zmysle ust. § 196 Zákonníka práce, sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti za pracovný úraz celkom ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo predpisy na zaistenie bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo ak škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok.

52. Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti ak preukáže, že postihnutý zamestnanec porušil právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a toto porušenie bolo jednou z príčin alebo ak jednou z príčin bolo to, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok, alebo zamestnancovi vznikla škoda, pretože si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, alebo konal ľahkomyseľne.

53. Podľa § 7 zák. č. 124/2006 Z.z., je zamestnávateľ povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť.

54. V zmysle § 7 ods. 3 citovaného zákona, je zamestnávateľ povinný oboznámiť zamestnancov s uvedenými právnymi predpismi pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení

alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, pracovného postupu alebo pracovného prostriedku.

55. Z predložených listín nesporne vyplýva, že žalovaný realizoval školenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci voči nebohému Q. I.Č. K. XX.XX.XXXX, kedy pre neho pracoval podľa registračného listu M. XX.X.XXXX K. XX.X.XXXX.

56. Po tomto období nebohý Q. I. pracoval u žalovaného ešte v období od XX.X.XXXX K. XX.XX.XXXX a následne na základe dohody o pracovnej činnosti od XX.X.XXXX do úmrtia pri pracovnom úraze.

57. V zmysle ust. § 7 ods. 3 zák. č. 124/2006 Z.z. bol žalovaný ako zamestnávateľ povinný realizovať voči zamestnancom oboznámenie s uvedenými právnymi predpismi pri každom prijatí do zamestnania.

58. Keďže preukázateľne žalovaný ako zamestnávateľ nerealizoval oboznámenie nebohého Q. I. ako zamestnanca s uvedenými právnymi predpismi pri uzatvorení zmluvy o pracovnej činnosti dňa XX.X.XXXX s dátumom nástupu do zamestnania XX.X.XXXX, porušil ust. § 7 zák. č. 124/2006 Z.z., a preto sa nemôže zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz nebohého celkom v zmysle ust. § 196 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

59. Okrem iného protokolom Inšpektorátu práce Prešov boli konštatované aj ďalšie porušenia zákona č. 124/2006 Z.z.

60. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania by prichádzala do úvahy aplikácia ust. § 196 ods. 2 Zákonníka práce, v zmysle ktorého sa zamestnávateľ môže zbaviť zodpovednosti za škodu vzniknutú pracovným úrazom, ak jednou z príčin bola skutočnosť, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu alebo si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa. Z protokolu inšpektorátu práce nesporne vyplynulo, že poškodený Q. I. vykonával pracovné úlohy v čase pracovného úrazu pod vplyvom alkoholu, čím porušil ust. § 12 ods. 1 písm. k) zák. č. 124/2006 Z.z.

61. V čase pracovného úrazu mohol mať nebohý koncentráciu alkoholu v krvi 0,83 až 1,15 ‰, teda bol v stave podnapitosti alebo ľahkej opitosti. Od hodnoty 0,8 ‰ takéto osoby nie sú schopné bezpečne riadiť motorové vozidlo a od 1 ‰ majú mierne zníženú súdnosť, pozornosť, zvýšenú sebadôveru, predĺženú reakčnú schopnosť s možnosťou nesprávneho riešenia vzniknutej situácie.

62. Zároveň s poukazom na závery protokolu inšpektorátu práce je možné konštatovať, že poškodený si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, keď pri vykladaní kamióna použil nebezpečný pracovný postup, ktorý bol v rozpore s jeho poznatkami získanými odbornou spôsobilosťou ako držiteľa preukazu na obsluhu vysokozdvižného vozíka, čím porušil povinnosť podľa § 12 ods. 2 písm. c) bod 2 zák. č. 124/2006 Z.z.

63. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti neobsahujú osobitné určenie subjektu pôvodcu zásahu do osobnostných práv, teda subjektu zodpovedného za takýto zásah. Z tohto hľadiska teda právna úprava ochrany osobnosti nie je komplexná. Pôvodcom zásahu nepochybne môže byť fyzická, ale aj právnická osoba. Keďže predmetom konania sú nároky zo zásahu do osobnostných práv z pracovného úrazu, potom z hľadiska svojho obsahu, ako aj účelu, tomuto zodpovednostnému vzťahu sú najbližšie ustanovenia § 195 a nasledujúcich Zákonníka práce v predmete úpravy zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze.

64. Podľa názoru súdu je preto na mieste pri určení subjektu, ktorý zodpovedá za zásah do osobnostných práv dotknutej osoby z pracovného úrazu, na mieste aplikácia ust. § 195 a nasl. Zákonníka práce.

65. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti pri určení zodpovednostného subjektu za zásah do osobnostných práv žalobcov, by prichádzala do úvahy analogická aplikácia ust. § 196 ods. 2 Zákonníka práce, v zmysle ktorého sa žalovaný ako zamestnávateľ mohol zbaviť zodpovednosti za škodu pri pracovnom úrazu nebohého Q. I. iba sčasti.

66. Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že príčinou pracovného úrazu nebohého Q. I. bolo porušenie zák. č. 124/2006 Z.z. nielen na strane dotknutého zamestnanca, ale aj žalovaného ako zamestnávateľa.

67. Je nepochybné, že žalovaný porušil niekoľko povinností vyplývajúcich mu zo zák. č. 124/2006 Z.z., ktoré bolo v bezprostrednej príčinnej súvislosti s pracovným úrazom nebohého Q. I..

68. Na základe uvedeného, je preto možné konštatovať, že žalovaný má postavenie zodpovednostného subjektu za zásah do osobnostných práv žalobcov smrťou Q. I. pri pracovnom úrazu, ku ktorému došlo aj z dôvodu porušenia jeho povinností ako zamestnávateľa.

69. Napriek tomu, že všeobecná právna úprava ochrany osobnosti neobsahuje kritéria pre určenie výšky nemajetkovej ujmy, tieto boli ustálené judikatúrou naposledy zhrnutou rozhodnutím ÚS ČR zo dňa 22.12.2015 pod sp. zn. I ÚS 2844/2014. Ide o kritéria jednak na strane poškodeného (pozostalého), tak aj na strane škodcu (osoby zodpovednej).

70. Na strane poškodeného je potrebné skúmať intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, otázku hmotnej závislostí pozostalého na usmrtenej osobe a na prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kľúčová kvalita vzájomného vzťahu. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, mnohokrát prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri veku zomrelého sa rozlišuje nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jej vnúčatami. Dôležitú úlohu hraje i pocit zodpovednosti rodiča za deti. Strata osoby, na ktorej sú pozostalí existenčne závislí sa negatívne prejaví i v sfére osobnostného prežívania. Iná forma satisfakcie než peňažná síce nemôže byť sama o sebe postačujúcou, ale jej poskytnutie a následné posúdenie jej významu môže viesť k zníženiu peňažného zadosťučinenia. Okolnosťami na strane osoby zodpovednej za osobnostný zásah sú postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie), vplyv tejto udalosti do duševnej sféry pôvodcu, jeho majetkové pomery, ako aj miera zavinenia.

71. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy, súd vychádzal z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne v prípade Kontrová c/a Slovenská republika. V predmetnom rozhodnutí bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma v sume 25.000 Eur, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestného činu) do jej osobnostných práv, bolo usmrtenie oboch jej maloletých detí následkom závažného trestného činu. Náhrada nemajetkovej ujmy priznaná v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie zahŕňajúci aj právo na rodinný život, predstavovala sumu 25.000 Eur, pričom išlo o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení rodinného života poškodenej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa teda jednalo o čiastku 12.500 Eur.

72. Hodnota usporiadaného rodinného života, resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím, resp. usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch. Rovnako je však pochopiteľné, že výška náhrady za nemajetkovú ujmu z hľadiska hornej hranice nemôže byť neobmedzená. Pri úmrtí dieťaťa sa javí za prípustné prihliadnuť na jeho vek. Pri staršom dieťati sa dá vychádzať z toho, že sa vzájomný vzťah s rodičom rozvinul v celej šírke vzájomných väzieb, a teda strata tohto blízkeho človeka a s tým súvisiace utrpenie a bolesť, sú veľmi výrazné. Pre zobjektivizovanie je možné uviesť, že vzhľadom na dlhšie trvanie vzťahu mal rodič možnosť naplniť svoju rodičovskú úlohu vo väčšom rozsahu ako pri deťoch menších, pri ktorých je možné vážnosť zásahu zdôrazniť absolútnou stratou možnosti naplniť vzťah rodiča a dieťaťa.

73. Pri určení výšky nemajetkovej umy však súd nemohol prehliadnuť, že nebohý Q. I. v čase pracovného úrazu pri vedení vysokozdvižného vozíka bol v stave podnapitosti až ľahkej opitosti a ako odborne spôsobilý pracovník pri vykladaní návesu kamiónu použil nebezpečný pracovný postup v rozpore s poznatkami získanými odbornou spôsobilosťou ako držiteľa preukazu vysokozdvižného vozíka. Nebolo však možné zároveň opomenúť správanie žalovaného v súvislosti s úmrtím nebohého Q. I., ktorý okrem ospravedlnenia a vyjadrenia ľútosti nad jeho stratou, poskytol žalobcom ako pozostalým nepeňažné plnenie a to rakvu v súvislosti s pohrebom nebohého zamestnanca a na náklady spojené s pohrebom prispel sumou 800 Eur.

74. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej umy v prospech žalobkyne v 1.rade súd prihliadal na skutočnosť jej finančnej závislosti od príjmu nebohého syna v čase jeho smrti, kedy bola bez práce, ale aj na to, že má dcéru a syna mladšieho, ktorý jej síce nenahradia stratu syna najstaršieho, ale pomáhajú jej prekonať spomínanú ujmu. Pri zohľadnení týchto skutočností, ako aj spoluzavinenie nebohého syna žalobkyne v 1.rade, súd ustálil výšku nemajetkovej ujmy na sumu 8.000 Eur považujúc ju za primeranú aj s prihliadnutím na výšku nemajetkovej umy priznanej matke vyššie citovaným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva za usmrtenie jedného dieťaťa spáchaním obzvlášť závažného trestného činu vraždy otcom dieťaťa. Pri výške nemajetkovej ujmy v prospech žalobcov v 2. a 3. rade súd prihliadal na tú skutočnosť, že títo v čase smrti nebohého brata neboli od neho existenčne závislí a v súčasnej dobe vedú samostatný osobný život. U žalobkyni v 2.rade súd neprihliadal na zhoršenie jej psychického stavu v súvislosti so smrťou nebohého brata. Zo správy psychiatrickej ambulancie nesporne vyplýva, že táto bola na vyšetrení v čase pred smrťou nebohého brata v máji r. 2012 a následne až v r. 2016 - 4 roky po smrti brata. Organická depresívna porucha bola u žalobkyni diagnostikovaná ešte pred smrťou nebohého brata, pričom psychiatrickú ambulanciu navštívila z dôvodu zvýšenej precitlivosti porúch spánku v súvislosti z prebiehajúcim predmetným súdnym konaním zapríčinených aj jej problémami s otehotnením zo snúbencom pre jej cukrovku. Prvýkrát na psychiatrickej ambulancii bola vyšetrená v r. 2008 po diabetologickej kóme. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, preto súd považoval za primeranú výšku nemajetkovej umy žalobcov v 2. a 3. rade každému vo výške 5.000 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

75. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

76. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
Ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmnym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

77. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a vo vzťahu žalobkyne v 1. rade a žalovaného súd priznal žalovanému nárok na pomernú časť náhrady trov konania v rozsahu percentuálneho úspechu a neúspechu v spore (úspech žalovaného 68 % a neúspech 32 %), teda v rozsahu 36 %.

78. Vo vzťahu žalobcov v 2. a 3.rade súd priznal žalovanému nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdiele úspechu a neúspechu v spore (úspech žalovaného 80 % a neúspech žalovaného 20 %), teda v rozsahu 60 %.

79. Keďže žalovanému preukázateľne do rozhodnutia súdu vo veci samej trovy konania nevznikli, súd o ich výške už nebude rozhodovať samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods.2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Prešove v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.